

групі на 14 добу – 38 %, на 21 добу – 37 %, на 42 добу – 38 % та 63 добу – 39 % порівняно з контрольною групою птиці.

Таким чином, вплив кормового охратоксину А в концентраціях 150 та 300 мкг/кг комбікорму майже не впливає на вміст фосфатидилхоліну в плазмі крові перепела, тоді як вміст фосфатидилетаноламіну і сфінгомієліну вірогідно підвищується, а вміст фосфатидилсерину і фосфатидилінозитулу знижується.

Список використаних джерел

1. Magan, N. Conditions of formation of ochratoxin A in drying, transport and in different commodities [Text] / N. Magan, D. Aldred // Food Add. Contam. – 2005. – № 1. – P. 10-16.
2. Аксенов, И. В. Оценка риска загрязнения охратоксином А продовольственного сырья и пищевых продуктов [Текст] / Автореф. дисс. ... канд. н. : 14.00.07. – Госуд. учрежд. НИИ питания РАМН. – 2006. – 25 с.
3. Цвіліховський, В. І. Стан і безпека кормів та кормової сировини за показниками забрудненості мікотоксинами в тваринницьких господарствах України [Текст] / В. І. Цвіліховський, О. А. Лапоша, А. В. Белоцька // Біологія тварин. – 2010. – Т.12, №1. – С. 174-179.
4. Fazekas, B. Ochratoxin A contamination of cereal grains and coffee in Hungary in the year 2001 [Text] / B. Fazekas, A. K. Tar, M. Zomborszky-Kovács // Acta Vet Hung. – 2002. – V. 50. – №2. – P. 177-188.
5. Jorgensen, K. Survey of pork, poultry, coffee, beer and pulses for ochratoxin A [Text] / K. Jorgensen // Food Addit. Contam. – 1998. – V. 5. – P. 550-554.
6. Omar, R. F. Mechanism of ochratoxin A stimulated lipid peroxidation [Text] / R. F. Omar, B. B. Hasinoff, F. Mejilla, A. D. Rahimtula // Biochem. Pharmacol. – 1990. – V. 40. – P. 1183-1191.
7. Palma, N. Ochratoxin A-induced mutagenesis in mammalian cells is consistent with the production of oxidative stress [Text] / N. Palma, S. Cinelli, O. Saporá, S. H. Wilson, E. Dogliotti // Chem. Res. Toxicol. – 2007. – V. 20. – P. 1031-1037.
8. Galtier, P. The pharmacokinetic profiles of ochratoxin A in pigs, rabbits and chickens [Text] / P. Galtier, M. Alvinerie, J. L. Charpentreau // Food Cosmet. Toxicol. – 1981. – V. 19. – P. 735-738.
9. Blight, E. G. A rapid method for total lipid extraction and purification [Text] / E. G. Blight, W. J. Dyer // Can. J. Biochem. Physiol. – 1959. – V. 37. – № 8. – P. 911-917.
10. Vaskovsky, V. E. A universal reagent for phospholipid analysis [Text] / V. E. Vaskovsky, E. Y. Kostetsky, I. M. Vasendin. – J. Chromatogr. – 1975. – V. 114. – P. 129-141.

Чухно Віталій

к.вет.н., доцент

Подільський державний аграрно-технічний університет
м. Кам'янець-Подільський

ПОРІВНЯЛЬНА ЕФЕКТИВНІСТЬ МЕТОДІВ ЛІКУВАННЯ СОБАК ІЗ ПАРОДОНТОПАТІЄЮ

Серед хвороб зубо-щелепової системи у собак найпоширенішою є зубний камінь та пов'язана із ним пародонтопатія, які спостерігаються в більшості тварин, особливо дрібних та брахіцефалічних порід. У собак віком 7–8 років поширеність хвороби становить 95 % [1-3].

Першою стадією хвороби є персистенція зубного нальоту, що відбувається внаслідок нестачі абразивних частинок корму, які в нормі очищують наліт, котрий

постійно нашаровується на кутикулі коронки зуба. Зубний наліт складається з мікроорганізмів, що постійно живуть в ротовій порожнині (*Streptococcus mutans*, *Porphyromonas spp.*, *Prevotella spp.*, *Peptostreptococcus spp.*, *Spirochetes* та ін.), а також продуктів їх життєдіяльності [2; 4]. При тривалому збереженні зубного нальоту, він просочується солями слини і утворюється зубний камінь. На наступному етапі зубний камінь внаслідок механічного тиску руйнує зубо-ясневе прикріплення і викликає хронічний запально-дистрофічний процес у тканинах пародонту (періодонт, цемент, ясна, шелепова кістка) – пародонтопатія. Внаслідок постійного проникнення в пародонт через ушкодженні ясна мікроорганізмів, частинок корму та каменю проходить хронічне подразнення тканин і підтримання патологічного процесу, який в наступному приводить до резорбції кістки навколо коренів зубів, з їх оголенням та втратою прикріплюючих тканин. На останніх стадіях хвороби зуби розхитуються та випадають [4-6].

Для дослідження ефективності лікування пародонтопатії було проведено лікування 30 собак, яких розділили на дві групи по 15 тварин. Всі тварини мали другу стадію розвитку пародонтопатії, при чому відмічали нагромадження зубного каменю приблизно до середини зуба та відшарування ясен від шийки зуба з утворенням ясневих кишень. Зондування пародонту виявляло порушення цілісності зубо-ясневої борозни, наявність ясневих кишень від незначних до глибоких, які йшли паралельно кореню зуба, до альвеолярного відростку. Вільна частина ясен, була червоного кольору, спостерігали припухлість, болючість, місцеве підвищення температури. Інколи відмічали гнійний екссудат у ділянці зруйнованого зубо-ясневого прикріплення. Зуби були майже нерухомі. На рентгенівських знімках спостерігали обмежені ділянки резорбції кістки паралельно кореням зубів.

Тваринам обох груп проводили ретельне інструментальне зняття зубного каменю. Собакам першої групи проводили закритий кюретаж ясен. Далі всім тваринам застосовували місцеву щоденну дворазову обробку ділянок зубо-ясневого з'єднання препаратами хлоргексидин та дентаведин протягом 30 днів. Огляд ротової порожнини тварин і зондування пародонту на робили на 7, 14 та 30 день після проведення очистки.

Як показали дослідження у тварин першої групи відбулося повне загоєння періодонтальних кишень та зубо-ясневого з'єднання між 7 та 14 добою досліджень. В другій групі видужання відбулося у трьох собак між 14 та 30 добою, у інших двох за період спостережень повного загоєння кишень не спостерігали.

Дослідження показують, що закритий кюретаж ясневих кишень є ефективним втручанням при лікуванні пародонтопатій. Він дозволяє пришвидшити видужання тварин завдяки механічному видаленню патологічних грануляцій, змертвілих тканин, уламків каменю, часток їжі з пародонтальних кишень, освіження їх країв, утворення кров'яного згустку при розсмоктуванні якого виділяються речовини, що стимулюють тканинну регенерацію.

Список використаних джерел

1. Фролов, В. В. Болезни зубов и полости рта у собак [Текст] / В. В. Фролов. – М. : Аквариум бук, 2003. – 96 с.
2. Douglas Slatter Dentistry // Textbook of Small Animal Surgery: In 2v. – W. B. Saunders Company. – Philadelphia, Pennsylvania, 1992. – Vol. 2. – P. 2310-2358.
3. Стоматология собак [Текст] / В. В. Фролов, А. А. Волков, В. В. Анинков, О. В. Бейдик. – М.:

ООО Аквариум-принт, 2006. – 288 с.

4. Frank, J. M. Verstraete Self-Assessment Color Review of Veterinary Dentistry [Text] / J. M. Frank. – Iowa: Iowa State University Press/Ames, 1999. – 224 p.

5. Shipp, A. D. Practitioners' Guide to Veterinary Dentistry [Text] / Anthony D. Shipp, Peter Fahrenkrug. – Glendale, California: Griffin Printing Inc., 1992. – 237 p.

6. Ettinger, St. J. Oral, Dental, Pharyngeal and Salivary Gland Disorders [Text] / Stephen, J. Ettinger // Textbook of Veterinary Internal Medicine. Diseases of the Dog and Cat: In 2v. – Philadelphia: W.B. Saunders Company, 1983. – Vol. 2. – P. 1126–1191.

Шерстюк Любов

старший викладач

Полтавська державна аграрна академія

м. Полтава

ВПЛИВ ДЕЯКИХ СПОЛУК НАТРІЮ НА ФІЗІОЛОГІЧНИЙ СТАН ТВАРИН

В організмі не має ні одного біохімічного процесу, в якому не приймали б участь мінеральні елементи, і що розробка системи годівлі тварин можлива лише з урахуванням досягнень в сфері теорії мінерального обміну. Відомо, що організм володіє високою ступеню регуляції гомеостазу мінеральних речовин [1]. Не дивлячись на широке коливання вмісту макро- і мікроелементів у кормах, мінеральний склад тканин залишається постійним. Однак ці регуляторні механізми не безмежні. За останні роки в багатьох країнах світу та Україні з інтенсивним розвитком тваринництва проводиться велика робота по перегляду та уточненню норм мінеральної годівля тварин, виявленню нових ефективних джерел мінеральних добавок, удосконаленню технології їх застосування. Поряд з цим ведуться глибокі фізіологічні й біохімічні дослідження, метою яких є виявлення закономірностей обміну макро- і мікроелементів в залежності від віку, фізіологічного стану та направлення продуктивності тварин. Мінеральні речовини входять до складу кісткової тканини, підтримують кислотно-основний стан, створюють осмотичний тиск, сприяють збудливості нервової та м'язової тканин і відіграють важливу роль у процесах обміну речовин. У разі нестачі цих речовин у раціонах виникають порушення обміну речовин, захворювання й загибель тварин. Нестача макроелементів (особливо сполук натрію) у молодих тварин призводить до затримки їх росту та розвитку, виникненню рахіту, остеомаліції [2; 3].

Для кращого фізіологічного функціонування органів та систем мінеральні елементи необхідні в організмі тварин. Вони приймають участь у більшості процесів, які відбуваються в організмі, зокрема, у побудові його тканин, підтриманні гомеостазу внутрішнього середовища та рівноваги клітинних мембран, в активації хімічних реакцій шляхом впливу на ферментативні системи, на функції ендокринних залоз [4].

Метою досліджень було вивчення впливу деяких сполук натрію на фізіологічний стан тварин. Для досягнення цієї мети нами був проведений науковий пошук літературних джерел. В результаті проведення цього пошуку встановлено, що для